

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

XXXV. ÉVFOLYAM

1971. OKTÓBER

7. SZÁM

65 éves a Clevelandi Első Egyház

Lelkész elődeim, Ruzsa István, Ruzsa László, dr. Leffler Andor és családjuk, valamint a gyülekezet hűségesei néperől, szolgálatáról emlékezünk október 3-án, a 65. évforduló napján. Csak a jó Isten a megmondhatója, hogy kinek-kinek engedelmeségét és hűségét hol használta fel szolgálattá és áldássá a hivek egyéni és közösségi életében. Mint a gyüle-

OKTÓBER 31 UTÁN

*Vitára senki sem jelentkezik.
De a tételek világgá repülnek,
mint fészekahagyó madarak.
Már nyomtatott lapon suhannak,
most még latinul,
holnap németül,
azután mindenféle nyelven.
S a wittenbergi szerzetes,
teológia tudós doktora,
döbbenve nézi röptüket.*

*"Istenem, Istenem!
Ha Te játékot akarsz kezdeni
szegény szolgálóddal, énvelem,
Temagadért cselekedd egyedül!
S oltalmaz, bele ne keverjem
tulajdon bölcsességemet!"*

*A tételmadarak suhanó röptét
megállítani többé nem lehet.*

*Luther lázasan írni kezdi hát
tételeinek magyarázatát:*

*"Az egyház reformációra szorul.
És az nemcsak a pápák dolga,
hanem az egész nagyvilágé,
s méginkább magáé az Istené.
Mikor jön el, Ő tudja egyedül."
És mélyet sóhajt: Bár ma kezdenél!
Bár ma virradna boldog hajnala!*

*Nem sejti még, hogy amit várva vár,
Isten már el is kezdte — általa.*

T. E.

kezet mostani lelkésze látom a magam példáján két bibliai tanításnak a beteljesedését. Az egyik így szól: "más a vető, más az arató" — "hogymind a vető, mind az arató együtt örvendezzen". (Ján. 4:37, 36.) A másik igében pedig így szól: "a kegyelmi ajándékokban pedig különbség van... de mindezeket ugyanaz a Lélek cselekszi". (1 Kor. 12:4-11.)

Mindannyian jól tudjuk, hogy az ilyen jubileumi alkalmak a ker. gyülekezetben, nem az ember dicsőítését szolgálják. A mi célunk is az, hogy Istennek adjunk hálát minden megtapasztalt kegyelemért, amit ez a 65 esztendő hozott a Clevelandi Első Magyar Evangélikus Gyülekezet részére. Isten azonban embereket választ magának eszközként, akiknek élete és munkája mutatja, hogy kik voltak az Ő formáló kezében.

Gyülekezetünk történetének ma már elég jó ismerője vagyok és ez talán feljogosít arra, hogy felértékeljem egy-két mondatban elődeim szolgálatát.

Bátran mondhatom, hogy mind a Ruzsa testvérek, István és László, mind dr. Leffler Andor hivatásuk magaslatán állottak és méltó szolgálói voltak Istennek.

Ruzsa István lelkesedését, fajszeretetét, önzetlenségét és buzgalmat csak csodálattal lehet követni. Az út járatlan és ismeretlen volt. Ő azonban felfedezte a magyar élet apró fészkeit, amint elszórva élték a maguk elhagyott életét és ez őt az aranyásók lázával úgy felvillanyozta, hogy megállás nélkül futott utánuk, ahol csak tudomást szerzett róluk. Clevelandon kívül más államokban is alapított gyülekezeteket. A legalaposabb munkát azonban itt, a most ünneplő gyülekezetnél végezte.

Az őt követő Ruzsa László munkája azokra az időkre esik, amikor a "múzsák hallgatnak". A háború pusztító vihara és a meghökkenő, hitükben megingott emberek között hirdette a reménység Krisztusát, nehéz körülmények között és gyenge egészséggel testében. Mégis eszköz volt abban, hogy az akkor Pozsonyból Budapestre menekült Ev. Teológiát nem kellett bezárni, mivel hivei az egy évi fenntartási költségekre 300.000 koronát küldtek három részletben egy éven belül.

Leffler Andor, később az angol nyelv doktora, rendkívüli energiával, nagy gyakorlati érzéssel vezette népet az alkotások útján — új templom és egy Kossuth névre nevezett nevelési központ felépítésével. Hivünk emlékében ennek a lendületnek ma is jó visszhangja van.

A magam szolgálata is már közeledik a két évtized határához. Az itt átélt évek az élet minden skálájából nyújtottak ízelítőt. Isten azonban sohasem ejtett ki irgalmas kezéből és sokszor mutatta meg egy-egy búzakalászban az előttem járók áldott magvetését. Sok ember életéért és szolgálatért mondtam hálát az Egyház Urának.

A pásztorok áldott munkája mindig a nyáj életében él és jelentkezik, mint a kertész munkája a kertjében. A kert és kertész egymás nélkül értelmetlen valami. Pásztor nélküli gyülekezet éppen úgy ellentmondás, mint gyülekezet nélküli lelkipásztor. Ezek együtt képesek csak betölteni Isten parancsát, mely magánéletükben és a gyülekezetben hozza meg az aratás bőségét vagy szükesztendéjét.

Egyike a nehéz lelkipásztori szol-

gálatoknak az, amikor a gyülekezeti élet túl jutott zenitjén és a lefelé futó nap egyre jobban figyelmeztet bitor fényével a közelgő estre. A mi magyar gyülekezeteink emberi megálátás szerint szerte Amerikában az öregedés vagy az elamerikaiasodás útjára léptek. Pedig talán sohasem állott olyan közel a gyülekezet népe és lelkése, mint ebben az alkonyuló gyülekezeti együttélésben. Viták és követelések helyett ma már inkább a tisztelet és egymás iránti figyelmesség szelíd alázata jelentkezik. A prédikációk evangéliumi üzenete ma nem a tüzek lángjait szelídíti, hanem

bizonyítja, hogy otthonaink örökölték valamit abból a szellemből, amely 65 éven át állott hűen az egyház oltára mellett.

Minden magyar gyülekezetben a reményben küldtünk meghívót, hogy mint régen, legalább is képviselőik útján együtt örvendezzék a clevelandi Első Egyház népével az amerikai magyar evangélikusság. Úgy reméljük, hogy az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagjai nemcsak a vasárnapi ünnepségen, hanem a szombati megbeszélésen is részt vesznek, ahol égető magyar és

Gondolatok a szabadságharc és a reformáció havában

A történelem, az Isten rendelése szerint, népeken belül és népek között zajlik le. Bárki is csak valamelyik nép tagjaként tartozik hozzá. Annak a sorsa jórészt meghatározza egyéni életét is.

Jellemünk és sorsunk alakításában magyar népünk ismert és ismeretlen történelme volt a legerősebb formáló eszköz. Ezért tartozunk végzetesen a magyarsághoz. — Most 1849. október 6-ára emlékezünk. Ez a nap történelmünk egyik leggyászosabb dátuma. De nemcsak bukás volt, hanem nevelő erő is az Isten kezében. Ellenére is vagyunk, sőt azért vagyunk, mert volt október 6-a is.

* * *

Az Egyház a történelem csodája: nem e-világi szervezet ebben a világban. Mondanivalója és minden ténykedése tökéletes ellentéte a világ törekvéseinek és mondanivalóinak. Egyetlen földi szervezettel sem hozható lényegbeli kapcsolatba. Módszerei nevetségesek az emberek szemében. Ha világi ügyes fogásokkal dolgozik, elárulja Krisztust, akit mondanivalói és isteni módszerei miatt keresztre feszítettek. Ma is sürgősen meggyilkolnák. Elsősorban a világot kiszolgáló egyház. — A krisztusi egyház feladata a világ ellentétének, az Isten országának megalkuvás nélkül való hirdetése. Emberi lelkeket kell a történelem özönvízéből az üdvösségre átmentenie.

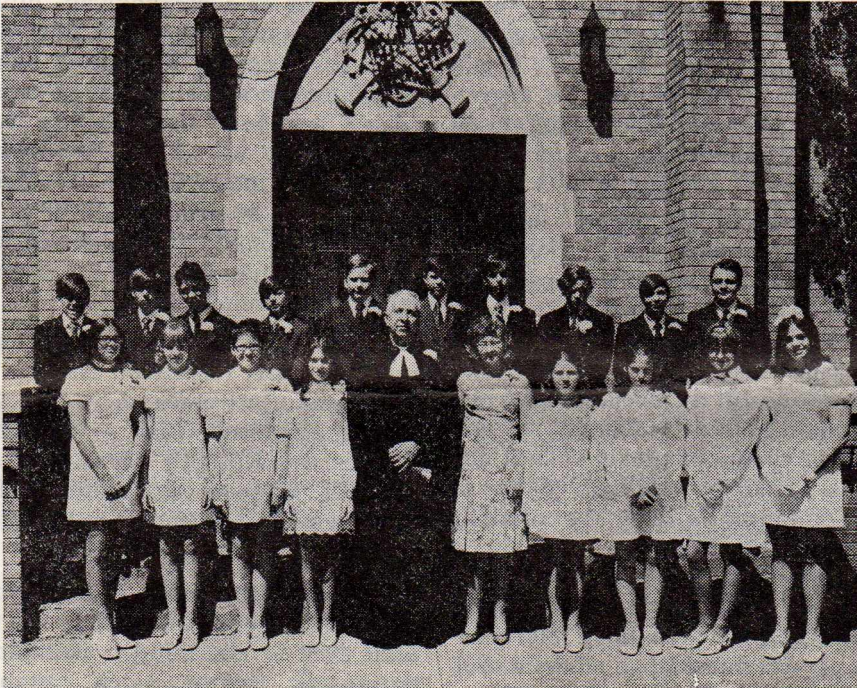
* * *

Egyesek keresztyénnek gondolják magukat templomba járás és egyház nélkül is. Pedig a gyülekezeti életből kiszakadt embernek előbb-utóbb elsorvad a hite. A szeretet helyét a közömbösség, majd a gyűlölet foglalja el. Az igehirdetés és a közönség hite táplálhatja csak a lelkiünket.

(Vatai László: A XX. század második felében.)

HEFTY LÁSZLÓ BEIKTATÁSA

Szeptember 5-én úrvacsorai istentisztelet keretében iktatták be a Buenos Aires-i "Krisztus keresztje" magyar evangélikus gyülekezet új lelkészét, Hefty Lászlót. Az argentin Egyesült Evangélikus Egyház elnöke, Cobrda János végezte a beiktatást. Az istentisztelet végén dr. Leskó Béla teológiai igazgató, valamint a helyi református, katolikus és német ev. egyházak lelkészei, továbbá a magyar egyesületek vezetői köszöntötték Nt. Hefty Lászlót.

Az Első Egyház idej konfirmandusai.

a hervadó lelkek üdítő harmatává válik.

De a nagy törzsek tövében mindig van új hajtás is. Messzire költözött és már angolul beszélő fiataljainkat mégis idevonzza az ősi örökséghez az anyaölből tanult magyar Miatyánk. Meglepett az idej konfirmandusok száma (18), kiket két éven át rendszeresen hoztak be a másodgenerációs szülők az oktatásra. Mélyen hálaóra indító az a tárgyilagos megállapítás is, hogy a gyermekek átlagon felüli értelmi színvonala mellett lelkiségük az evangélikus pietizmus egészséges hatását is tükrözte. Ez is

egyházi kérdéseinket helyeznénk a szívekre, hogy amit még lehet, megmentsünk a magyar élet számára.

Minden Testvéremhez küldöm gyülekezeti testvéri hívását: legyenek velünk e nagy ünnepünkön október 3-án! (Reggel 9 órakor úrvacsorai istentisztelet; 10:30-kor jubileumi ünnepi istentisztelet; 12:30-kor díszebéd (bankett) a Kossuth teremben. Az ebédre előzetes jelentkezés szükséges.)

Hittestvéri szeretettel:

Brachna Gábor

a jubiláló gyülekezet lelkésze

VECSÉS VÉDELMEBEN

Mind gyülekezeteinkre, mind templomainkra nézve nagyon kényesek voltunk egykor legalább abban a tekintetben, hogy azokat nem bizonyos "névadók", hanem területi elhelyezkedésük szerint határoztuk meg és ismertük fel. Hivatalosan nevük is emígy adódott. Hitoktatóink, konfirmációra készítő lelkészeink, tanáraink lelkesen és meggyőződéssel hangoztatták (és hangoztatjuk mi is), hogy a mi evangélikus egyházunk csak egyetlen névre, a Jézus Krisztusára figyel, s egyedül az Ő személyét vallja követendőnek. Igaz, hogy a különféle idők és korszakok kimagasló egyéniségeiről is hűséggel emlékezünk meg, de egyiküket sem méltathattuk olyan magasra, hogy gyülekezeteink vagy templomaink névadónak vállalhattuk volna őket. Pedig vannak ezekből a jeles hívekből számmal a mi evangélikus egyházunkban. A még polémikus időkben erősen csóváltuk a fejünket, hogy egyik vagy másik hazai felekezetben a mindenféle szentek nevei, s a keresztény kegyesség érzelmi képzelődésének a fogalmai templomok, vagy egyházközösség meghatározóiként szerepeltek. Furcsának tűnt persze a külföldi szokás is, s ez már aztán evangélikus berkeken belül különösképpen, hogy hittestvéreink mennyire szabadon és könnyedén kezelték a

"szent"-tel való címzést, meg a gyülekezeti és templomi megnevezéseket; s bizony furcsának hat mindez a mai napig is. Mennyivel egyszerűbb, mennyivel ilőbb, ha a hívek figyelmét nem vesszük el a lényegtől azzal az ezernyi névvel, amiket használnak szerteszét a világon (érdekes, hogy legtöbb helyen a külföldi magyar ev. és ref. gyülekezetek továbbra is ápolták az egykori hazai "névtelenség" örökségét...).

Nem kis dolog hát, amikor ebben a dicséretre méltó gyakorlatban — amiben századokon át a változó idők bölcs érzékelése is bizonyosságot nyert — igen radikális változás kezdődött meg azzal, hogy az újjáépített vecsési ev. templom zentül a "Martin Luther King" nevet viseli. Távoli földről vajjon szabad-e szólunk, amikor tudomásul kell vennünk, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház, legalább is hivatalos megnyilatkozások szerint, politikailag a szovjetmintájú szocializmus, azaz a lenini—marxi kommunizmus győzelmének az elősegítésére kötelezte el magát? De szabad-e távoli földről hallgatnunk, amikor magyar milliókkal együttérezve és együttimádkozva nemzetünknek és más nemzetnek is a szovjet igától való megszabadulását reméljük?

E két kérdés között vacillálva a gondolatokat mégsem rejthetjük véka alá. Ezek valamennyije a nagy "miért" körül kereng: Miért éppen Martin Luther King, akinek valamilyen mondvacsinált szimbolikusnál közelebbi kapcsolata nincs a magyarsággal? Erőltethetnénk-e a névválasztás jelentőségét abban a vonatkozásban, hogy amint az ő életét április 4-én oltotta ki a merénylő golyója, úgy a szabad magyar élet is április 4-én szűnt meg a szovjet megszállás merényletének következményeül?

Nem mernénk feltételezni, hogy eltolódott volna odahaza a hangsúly — ezzel hittestvéreink százezreit sértenénk meg —, mintha ma már nem a Jézus Krisztus, "az égen és földön és föld alatt adatott egyetlen név" volna a mérvadó, hanem azoknak a nevei, akikéit mostantól politikai op-

portunizmusból a hatalom erélyével tukmálnak rá a magyarországi ev. gyülekezetekre. Mily érdekes volna belátni a vecsési evangélikus lelkek mélyére, a belső szobák rejtekeiben elmondottakat hallani, s olvasni mindezekkel szemben a hivatalos átiratokat, jegyzőkönyveket, még tán "egyhangú" határozatokat is. Valahogy a valóságérzet szenved súlyos csorbát, amikor az ember megkísérli a Vecsés = Martin Luther King képletet észszerűnek, sőt hitszerűnek találni.

Azonban mindent meg lehet szokni, mert nem a tökéleteseké, hanem a bűnösök gyülekezete az egyház: a nevek is gyülekezetek, templomok jelzésérszolgálnak. Dehát hol vannak akkor azok az igazán nagyok, azok a drága magyar keresztyének, akiket politikai szélkakaskodással soha nem vádolt a történelem, s akiket mindenfelől elismerünk, hogy nemzetünk felemelkedésén, a szociális kérdések helyes megoldásán sokszor pusztába kiáltó szóként munkálkodtak, azok érdekében áldoztak és szenvedtek is? Egy-két kis példányszámú "vonalas" kiadványba még beleszorítják őket, mintegy önigazoláslul a múlt bűnei miatt, de monumentumot, ha már állítani kell, Vecsésen — és először — nem a magyar küzdelmek és remények mondjuk valamelyik történelmi méretű, hazai evangélikus hordozójának állítanak, hanem, a már kommunista körökben is időszerűtlen és elcsépelet nemzetköziségi elvhez való ragaszkodással, a Nobel-békedíj ellenére erősen kétszerepű és kéteseredményű Dr. Martin Luther Kingnek. Ő mely kifacsart gondolkodás! Mennyire észlelhetők azok az erők, amelyek a szovjet gyarmatosítási törekvések és eredmények sakktáblájára a Magyarországi Evangélikus Egyházat is bábként kényszerítették!

Martin Luther King-gel, ezzel az idealistából veszélyes talajra tévedt, néger baptista lelkész-politikussal ezen a helyen nem akarunk vitába szállni. Vitatkozik vele maga az izmusoktól mentes, józan emberi fel fogás, amely egyébként végtelen undorral ítéli el az életét 1968-ban kioltott merényletet; vitatkozik vele a bigottságtól mentes teológia, amely megkötés nélkül kívánja a könyörületesség és az igazságosságnak a gya-

BERETZ ÁRPÁD PÜSPÖK BEIKTATÁSA

A református élet kimagasló eseménye volt szeptember 6-a, amikor a "Mória hegyén" épült ligonieri templomban beiktatták hivatalába a Kálvin Egyházkerület első püspökét, Beretz Árpádot. A négy egyházmezgye esperesei és a többi református egyháztest képviselői mondtak áldást és imádkoztak az új egyházkerületi főpásztor munkájának sikeréért. Magyar Evangélikus Konferenciánkat Brachna Gábor főesperes képviselte, aki örömet fejezte ki, hogy a szintelen "elnök" elnevezést a helyesebb és egyházasabb "püspök" cím váltotta fel. Rámutatott arra a mindenkor magától értetődő szeretetre, amely a két testvéregyházat századokon át összekötötte.

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

Az Amerikai Evangélikus Egyház
Magyar Konferenciájának
lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Főmunkatárs: Egyed Aladár

“ERŐS VÁR”

(“MIGHTY FORTRESS”)

P.O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the

Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.

No. 7. (144) Vol. XXXV.

OCTOBER 1971.

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag,
kézirát, gyülekezeti hír, úgyszin-
tén a lappal kapcsolatos minden
levelezés, előfizetés és adomány
erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, OHIO 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja
egy évre csak 3 dollár. Szívesked-
jenek a lejárt előfizetéseket kése-
dellem nélkül beküldeni a fenti
címrre.

Be nem jelentett címváltozás esetén
a posta a kézbesíthetetlen újságot
megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig
külön portót kell fizetnie. Erre a költ-
ségre különösen nem-előfizetők, kése-
delmező előfizetők, vagy többéves hát-
ralékban lévők esetében nehéz fedeze-
tet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy min-
den esetben pontosan adják meg címük-
ket a “Zip Code” szám feltüntetésé-
vel együtt! Az újságot “Zip Code”
szám nélkül nem kézbesíti a posta.
Címközlésnél tüntessék fel az utca
megjelölését is; pl. St., Rd., Ave.
Ugyanis egyes postal zónában azonos
nevű utcákat csak így lehet megkülön-
bözteni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland O. 44102

korlását, de egyben kívánja a hitnek az alapelemeihez való ragaszkodást is; vitatkozik vele a politika is, amely nem kábul el jelszavaktól, pillanatnyi, bár kétségbe nem is vonható sikerektől és dicsőségtől, s amely nem a pártműhelyekben vagy földalatt formálódik, hanem tágabb érdekek szemszögéből átfogóbb, szélesebb irányú még akkor is, ha átmenetileg kifogásolható.

Nem csak tragikus halála után, hanem még életében is széles néptömegeknek a gyanúja merült fel, vajjon Martin Luther Kingnek a négerkérdésében kifejtett munkája nem párosul-e bizonyos nemzetellenes tevékenységgel. A titkosrendőrség nyilvánosságra került adatait ki-kí saját

belátásából, vagy meggyőző befolyásra intézi el kézlegyintéssel, értékeli ki kellő heveskedéssel anélkül, hogy jogos konklúziókat bármely irányban bárki is levonhatna, aki nem tud valamennyi részletről.

Azzal azonban, hogy a vasfüggöny mögött most már történelmi hagyományaik szerint nevektől méltán iszonyodó egyházak gyülekezeteinek egyikét a Martin Luther King jelzés mögé kellett szorítani, a bizonytalanság feloldása felé komoly segítséget nyújtottak. Csak azt kell eldönteni, hogy “a zsák találta-e meg a maga foltját”, vagy “a folt találta-e meg a maga zsákját”?

Bernhardt Béla

A REFORMÁCIÓ TÜKRÉBEN

A reformáció napja egyik legnagyobb ünnepünk. Nemcsak történelem, nemcsak emlékezés, hanem csendes, komoly alkalom, amire Isten Igéje megállít. Valaki egyszer így mondotta: — a reformáció ünnepén tükröt tart elénk az Isten. Tükröt, amiben az Ó arca látszik.

A reformáció tükrében annak az Istennek arca látszik, Aki jót teremtett, jót akar és Aki örökké a jót mondja a Szentírás szavaiban éppen úgy, mint emberré született szavában, a Jézus Krisztusban. Isten szereti a világot és szereti az embert és számunkra a jót akarja. Luthernek a reformációban éppen az volt a nagy “felfedezése”, “vidám világossága”, hogy Isten a mindennap megszólaló Igében jót mond az embereknek.

A reformáció a hívő ember számára ma is ez: mindennapi megmérése, felmérése és az Igéhez való hozzá-mérése annak, hogy az élete, útja, munkája, hite és szolgálata megfelele-e Isten jót akaró szavának, az evangéliumnak. Ez a hívő ember örök reformációja, mindennapi megújulása, a jót akaró Isten feléje hangzó szava szerint. Méltó reformációi mozdulat ez: gyermeki szívvel hallgatni és meghallgatni Isten atyai szívének szeretetről szóló szavait.

A reformáció tükrében annak az Istennek az arca látszik, Aki jó az emberekhez. Jó úgy, hogy Jézus

Krisztus érdeméért bűnbocsánatot ad a hitben való megújulásra, a hívő ember mindennapi és mindennap újra kezdődő reformációjához. Reformáció ünnepén hálás hívők vallják boldogan, hogy a jó Isten bűnbocsánata az életük reformációjának kezdete, küszöbe és kapuja.

Végül a reformáció tükrében annak az Istennek az arca látszik, Aki nemcsak maga a jó, hanem engem is jóvá akar tenni. Nemcsak akarata és parancsa jó, de erőt is ad a jó cselekvésére. Szeretetével szeret és megszentel. Átölel és előre segít, hogy megmaradjak az én reformációm, megújult jó utamon.

Milyen jó a reformáció tükrében úgy nézni Isten atyai arcára, mint Aki velem van végig az úton, kíséremnek Krisztust küldi hozzám és megáldja minden mozdulatomat, amivel a jóság útját járom emberek között a világban.

Milyen jó a reformáció tükrében úgy látni Isten atyai arcát, mint Aki velem valósítja meg a jót, amit szerető szívvel az embereknek szánt.

Milyen jó, hogy én is lehetek az Ó akaratából a jóság követe.

Így lesz számomra a reformáció sokszor csak hangulatos ünnepéből hétköznap is áldás: szép, megszentelt hétköznapok Istent dicsérő, emberek javát szolgáló igazi istentisztelete.

F. L.

“Nem szégyenlem Krisztus evangéliumát”

Róma 1:16-17.

7. NEOPROTESTANTIZMUST!

A háborús válság a vallásos élet válságát is magával hozta. Az egyházak pacifizmusa pusztába kiáltó szó volt, az erkölcsök ziláltsága aláásta az egyházakhoz való ragaszkodást. A szenvedések óriási tömegeket sodortak az egyházellenes szocialista-kommunista áramlatok karjaiba.

A világgataklizma után az egyházak a válsággal szemben a maguk módján védekeztek s megindult a regeneráció munkája. A legnagyobb eredményt a római katolicizmus érte el, mert nemcsak regenerálódott, hanem a szó legszorosabb értelmében új reneszánsz felé ívelt.

A tekintélyek forradalmi rombolása, a régi tekintélyek visszavágyása, a tudományos racionalizmus feloldódása a relativizmusba, a logizmus helyett a pszichológizmus előtérése, ez mind jó talaj volt a katolikus misztikum visszatérésére s a művészetben, tudományban, a szociológiában és napi politikában egyaránt megszületett a neokatolicizmus, melynek titka: **a régi tartalom modern köntösben, a régi bor új tömlőben.**

A protestantizmus veleszületett lényege mindenkor a szabadság, a tekintélyektől mentes szabad kutatás, az egyéniség szabad érvényesítése, a haladás és modernség szabad szelleme s ezért mindig olyan nagy nevelő értéket jelentett, hogy Magyarországnak sokszor adta sorsdöntő napokban a nagy vezetőket, államférfiakat, gondolkodókat, alkotókat és tehetségeket. A magyar újkori történelem, tudomány, irodalom és művészet legnagyobb alakjai között sok a protestáns. A protestantizmus háborús válsága azonban nem akar elmúlni. A protestantizmus mintha elvesztette volna eredeti irányát és egyházon kívül társadalmi, nemzetpolitikai, művészeti téren való irányító befolyását. A demokráciát hirdető protestantizmust az idők iramában túllícitálták a túlzó irányzatok, melyek a hívek nagy részét is magukal ragadták, de túl akarja haladni a neokatolicizmus is. Ezért a protestantizmus a nála modernebbekkel szemben konzerválásra törekvő konzervatívabb irányzat lett,

a katolicizmussal szemben pedig még nem találta meg a maga modernségét. A protestantizmus a laikus világnézetekkel szemben való küzdelemben az ősi hagyományok megtartó erejéhez fordult, támadás helyett önvédelmi, álló harcmodorra tért át, a katolicizmus viszont az álló harcból előrenyomul és hódít.

Miért van ez a paradox helyzet? Nagyon egyszerű a válasz. A katolicizmus modern formában adja a maga konzervatív világnézetének a tartalmát, mi pedig konzervatív formában akarjuk adni a mi mindenben modernebb világnézetünket. A **kor irama túlcsapott felettünk** s míg a katolikusok már hozzáalkalmazkodtak a korhoz, mi még nem találtuk meg az új körülmények közti harcmodor formáit: **a neoprotestantizmust**, ami nem lehet más, mint az **ősprotestantizmusnak a mai kor nyelvén való kinyilatkoztatása**. Mi protestánsok egy emberöltőt késtünk az új katolicizmus szervezkedése mögött.

Milyennek kell lennie a neoprotestantizmusnak? A protestáns világnézet adva van. Évszázadok viharaiiban tisztult meg és edződött élethalakító, formákat alkotó programmá. Nincs mit változtatni rajta. Nem kell semmi újat hozzáadni, nem kell semmi régít elvenni tőle, csak ki kell fejteni és be kell vinni az életbe.

A katolicizmus harcol a minden téren való radikalizmus ellen. Öntudatosítja, a saját képére átneveli saját tömegeit, minden téren irányítja híveinek lépéseit, a fél-katolikusokat százszázalékos katolikusokká formálja át. A protestantizmusnak, erősebb önvédelme mellett, a saját kebelében **hasonló öntudatosításra kell törekednie**, hogy megtalálja és kifejthesse a mai korhoz idomult társadalmi, művelődési, gazdasági, politikai programját és eszmerendszerét. Az egyházat folyton reformálni kell. A hitvallástételek ara valók, hogy a gondolkodás szabadságát irányítsák és emeljék. A protestantizmus egykor forradalmat jelentett, ma ne jelentsen többet, mint haladást, modernséget. **Ne revolúciót, de mindenesetre evolúciót!** A szociológiai tanok annyiban helyesek, amennyiben nincsenek el-
lentétben az etikával, amennyiben al-

kalmazásai az evangéliumnak. A neoprotestantizmus egyik társadalmi munkája a tömegselekedeteknek az evangélizálása. **Az evangéliumnak mindenütt való keresése és érvényesítése: ez a protestantizmus lényege.** De az egyén és a társadalom krisztianizálása már a reformáció korában is elmaradt. Így csúszott le a protestantizmus a maga történelmi hivatásának magaslatáról. És ide kell visszaemelkednie, ha a neoprotestantizmus útjára akar térni! Több protestáns aktivitásra és céltudatosságra van szükség!

És végül a neoprotestantizmusnak buzgó imával és önzetlen munkával kell dolgoznia azért, hogy az Úr Jézus főpapi imájában kért egység valóra váljék ezen a földön.

A ker. egység nemcsak Jézus főpapi imádságának a tárgya, hanem

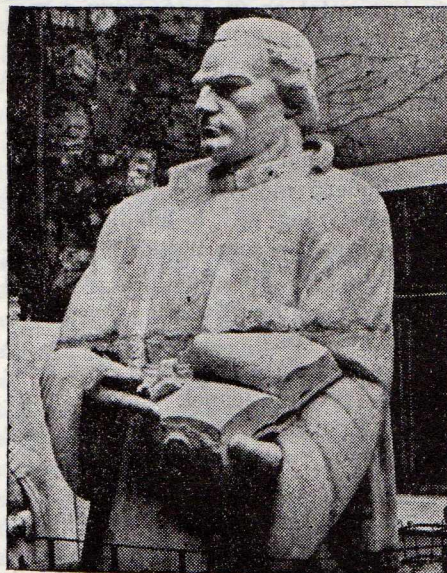
**világszükséglet,
lehetőség,
feladat és hitcikk is!**

Gondoljunk arra, hogy:

**egy Krisztusunk,
egy Megváltónk,
egy üdvösségünk van.**

Egy nyáj vagyunk és egy Pásztorunk van! Dolgozzunk a ker. egységért bátran, egész szívvel, fáradhatatlanul, mert Krisztus úgy érezte, hogy **igazságunkban való teljes megmaradás mellett is lehet egység: a SZERETET ÉS BÉKESSÉG EGYSÉGE!**

Közli: Egyed Aladár
(Folytatjuk)

Luther Márton szobra a Deák-téri templom udvarán.

FIGYELŐ

Írja: *Asbóth Gyula*

AZ ÖNGYILKOSOK SZAMA

világszerte növekszik. Ez alól az Egyesült Államok sem kivétel. Itt 1970-ben, az előző évhez viszonyítva 62%-al többen vetettek véget életüknek. Az ugrásszerű emelkedést legtöbbször a kábítószeres ijesztő mértékű terjedésének tulajdonítják. A kábítószeres használat idegei megroppannak, s nem bírják elhordozni az élet különböző terheit. Ez igaz. De miért lesznek sokan rabjai a kábítószereseknek? Mert a kábítószer nagyon jó? Inkább azért, mert az életük nagyon rossz, üres.

Társadalmi rétegződés szerint főleg a gazdagabb tanult osztályhoz tartozók közül kerül ki a legtöbb öngyilkos. Tehát sem a tudás, sem a vagyon egymagában nem ad az élet elviseléséhez elegendő erőt. A legfőbb ok, ami miatt nagyon sokan csak a halál irányában találnak kivezető utat életük zsákutcájából: hitetlenség. Nem a kenyerük, hanem a hitük fogyott el az öngyilkosoknak. Nem is az értelmi képességük mondta fel a szolgálatot. Helytelen élet-szemléletük ölte meg őket. Nem akarták elfogadni Krisztus igazságát, amely szerint "több az élet, mint az eledel", mai megfogalmazásban: több az élet, mint az új autó, vagy a modern technika bármiféle kényelmet biztosító találmánya. Anyagi és szellemi gazdagság közepette is szegénynek érezték magukat, jövő nélkülük, céltalannak látták életüket. A sok modern mételeyező eszme, jelszó mérgezte meg úgy a lelkeket, hogy már semmiben sem tudtak hinni, bízni. Keserűek, kiábrándultak lettek a legkisebb sikertelenség esetében. Nem volt tűrő, állóképességük. A legkisebb kudarc is leverte őket a lábukról. Értelmetlennek találták a további küzdelmet. Isten a vele való közösségre teremtett bennünket. Ez a közösség az emberi élet igazi tartalma. Ettől elszakadva lelki nyomorúságba, teljes magányosságba jutunk. Emberéletünkhöz hozzátartozik a kiszámíthatatlanság, a bizonytalanság. Ezzel meg kell barátkoznunk.

Ezt békeséggel el kell hordoznunk. **Végső bizonyosságunk: ISTEN.** Mert van ilyen bizonyosságunk, ezért tudjuk elviselni földi sorsunk bizonytalanságait. Csak emberfeletti erők segítségével tudunk igazi emberi életet élni. Szükségünk van a Szentlélek erejére, hogy váratlan bajok, veszedelmek idején, magányosságunk keserű óráin tudjunk Istenhez imádkozni, hozzá kiáltani, ahogy az írás biztat: **"Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítlak téged, és te dicsőítesz engem"**.

A „JÉZUS-MOZGALOM”

vagy más néven „Jézus-forradalom”, „Jézus emberek”, „Utcai keresztyének” által terjesztett ifjúsági hitbenedésként írnak. A hírközlő szervek szenzációs tálatásban foglalkoztak ezzel a különös, a főleg 30 éven aluli amerikai fiatalság körében támadt hit- és erkölcsi újjáéledéssel. Nem valami jelentéktelen, kis létszámú, szűkkörű szektás csoportosulásról van szó. Országszerte, tehát nemcsak egyes államokban, ezrek, százezrek lépnek Jézus lábnyomába, s fogadják el Őt személyes Megváltójuknak. Egyetemisták, középiskolások, nagyon sok hippy szívében lobbantotta fel Jézus Krisztus a hit új tüzét. Olyan tüzet, amelyet maguktól és magukból sohasem tudtak volna kicsiholni. A hitbenedést meg lehet ismerni gyümölcsjeiről. A megtérést erkölcsi újjászületés követi legtöbbjük életében. Felhagynak a kábítószeres élvezetével, a nemi élet korlátlan szabadosságával. Sokan visszamennek elhagyott otthonukba, folytatják elhagyott tanulmányukat. Megtérésük, újjászületésük, hitrejutásuk a rajongás, megszállottság külső jeleiben mutatkozik meg. Az utcákon letépelnek és nyilvánosan imádkoznak, bűnt vallanak. Úgy tűnik fel viselkedésük, mintha nem volnának józanok. Olyan hippy-szerűnek látszik hitéletük megnyilvánulása. Ez mind igaz. De nem szabad idő előtt ítélnünk felettük. Szokatlan, visszatetsző, a megszokott vallási formáktól merőben különböző lehet hitük külső megjelenése. De ez másodrendű dolog. A lényeg a fontos. A lényeg pedig: megváltozott életük. **"Aki Krisztusban van, új teremtés az"**. Ma még 500 különböző csoportban tagozódik szét ez a mozgalom. Csak kül-

sőségeiben van eltérés közöttük. Lényegében nagy ritkán. Van olyan csoport, amelyik Jézusban csak az első hippit látja, s nem többet. A többi csoport azonban Jézusban Isten Fiát imádja. Van sajtójuk is. Egyik újságjuk 400 ezer példányszámú.

Általában egyházon kívül élnek s tartják össze a csoportjeleiket, de vannak egyházon belül működő "Jézus-forradalmárok" is. Az egyházak általában gyanakodva figyelik őket. Egyes megnyilatkozások szerint "csak vallási hisztéria" az egész mozgalom. Ne feledjük el azonban: Krisztus ma is élő és ható erő, s Isten bűnbocsátó, feloldozó, a megtérés áldott erkölcsi gyümölcsjeit termő életre vezetheti még a minden társadalmi közösségből magukat kiközösített hippiket is. Az idő majd megmutatja, hogy mennyi volt a mozgalomban a Szentlélektől támasztott élet, s mennyi az új, a változatos után szaladó emberi divatkeltés. Bizonyára kihűl majd a lelkesedés mostani heve, többen ott is hagyják majd a mozgalmat, lecsendesednek, de az is biztos, hogy maradnak sokan, akik hitük mellett állhatatosan kitartanak. Még ez a rajongás is mindenképpen jobb, mint a teljes hitközömbösség, s a kábítószereseknek átadott élet.

BEFAGYASZTOTTAK

az árakat és béreket. A gazdasági élet fellendülését várják sokan ettől az intézkedéstől, még ha ideiglenesen is. Amíg azonban a *bűnnek* a befagyasztása is meg nem történik, addig lényeges javulás nem várható. A felfokozott *önzés* beteg, halálos bűnét kell megfékezni, korlátozni. Bővülő életre, még a gazdasági élet területén sem számíthatunk addig, amíg fel nem adjuk a csak magunkra tekintő, a közösség érdekét nem néző felfogásunkat. Csak a szolgálat és nem az *önzés* útján gyógyulhatunk meg gazdasági bajainkból is. Munkások, vállalatok, politikai pártok ne farkasszemet nézve tárgyalják meg ezt a kérdést, hanem önérdelkeik lemondása árán találják meg egymást a nemzet boldogulása érdekében. A gazdasági válság megoldása nemcsak közgazdasági, hanem elsősorban lelki, erkölcsi kérdés. *Önzésünk*, haszonlesésünk, pénzimádatunk, a materializmusba belebetegedett életünk megtagadásának a kérdése.

AZ EGYHÁZ HÍREI

EVANG. VILÁGSZÖVETSÉG

● Világviszonylatban 2%-kal, kb. 1 millió 900 ezer lélekkel csökkent az evangélikusság száma. A legnagyobb veszteség a német egyházakban következett be: közel 1 millió személy szüntette meg egyháztagságát a keleti övezetben, míg a nyugat-német egyházak 600 ezer tagot veszítettek. Lényeges növekedés csak az ázsiai, afrikai és ausztrál-ázsiai egyházakban volt észlelhető.

● Az 1972. évi költségvetés meghaladja a 9 millió dollárt.

● A végrehajtó bizottság 1972-ben esedékes legközelebbi rendes ülését Indonéziában, Szumátra szigetén tartja meg.

ÉSZAK-AMERIKA

● 1970 végére az evangélikusság lélekszáma 47 ezerrel csökkent. A "Lutheran Church in America", az "American Lutheran Church" és az "Ev. Lutheran Church in Canada" egyház lélekszámban veszteséget, míg a "Lutheran Church Missouri Synod" és a "Wisconsin Ev. Lutheran Synod" egyház nyereséget jelentett.

U. S. A.

● Újra felveszik az 1966-ban megszakadt ev. és ref. egyházközi tárgyalások fonalát. A vegyesbizottság 1975-re terjeszti elő illetékes egyházaknak a három évre tervezett tárgyalások eredményeit.

● Ifj. Bell Lajos, Bell Lajos Jersey City-beli ev. lelkész fiának a kimagasló Arany-kutató és Arany János: Toldi-jának angolra való fordítói munkájáról írt az "Evangélikus Élet" c. budapesti hetilap.

● A Biblia terjesztésére a múlt század végén alakult Gideon-mozgalom 1970-ben közel 8 millió Bibliát osztott szét szerte a világon.

● H. Lilje ny. hannoveri ev. püspök volt a főszónoka a kaliforniai San Diego-ban rendezett ev. ifjúsági konferenciának, melyen 1300-an vettek részt. Ezekről a fiatalokról megállapították, hogy az ún. Jézus-mozgalomnak jó képviselői az ev. egyházon belül.

● A Független Magyar Református Egyház lelkészi karába felvételt nyert ifj. Ferenczy Pál, Pohóczky Béla, Török István és Daróczy Károly. Ábrahám Dezső püspök újabb három éven át végzi az egyházvezetés szolgálatát.

● A Legfelsőbb Bíróság döntése szerint egyházi elemi és középiskolák nem kaphatnak állami támogatást, de főiskolák és egyetemek bizonyos megkötésekkel részesülhetnek állami anyagi támogatásban.

● A "Független Fundamentalista Egyházak" nemzeti kongresszusa mind a "New English Bible", mind a "Good News for Modern Man" c. új angol bibliafordítást megbízhatatlannak és félrevezetőnek minősítette. Elítélő határozatot hozott az ún. békejelvényt viselő keresztyénekre nézve.

● Ezidőszerint három Wisconsin-állambeli ev. gyülekezet lépett ki a "Lutheran Church Missouri Synod" egyházból, mert ennek legutóbbi orsz. közgyűlésén hozott némely határozatát nem tartják biblikusnak.

● A "Wisconsin Ev. Lutheran Synod" egyház elnöksége közgyűlési felhatalmazást nyert, hogy az Evangélikus Világszövetséghez nem csatlakozó konzervatív ev. egyházak globális szervezetének a létrehozására tegyen lépéseket.

● Az itteni kommunista párt szeptember 27-re tüntetéseket igyekszik szervezni a világ minden táján, hogy szimpátiát ébresszen A. Davis néger tanárnő iránt, aki azon a napon gyilkossági bűnrészesség vádjával áll bíróság elé. A tanárnő egyébként nyíltan kommunistának vallja magát. Mindez azért egyházi hír, mert különféle egyházi szervezetek anyagi támogatást biztosítanak számára jogi védelem érdekében. Lutheran Church in America

● Dr. R. J. Marshall orsz. elnök augusztusban hivatalos egyházközi látogatáson Budapesten tartózkodott, s többek között a deák-téri ev. templomban prédikált. Bell Lajos amerikai magyar lelkész kíséretében meglátogatta Ordass Lajos püspököt, kit — nyári betegeskedése után — kielégítő egészségben talált.

● Az egyház szervezetének felülvizsgálására kiküldött alkalmi bizottság ez év novemberében adja közre első jelentését, melyet valamennyi gyülekezet megkap kiértékelésre. Az átszervezési javaslatokat végleges formában az 1972. évi orsz. közgyűlés tárgyalja.

● Ökumenikus telefonlelkésziséget szerveznek Jersey City-ben (NJ) az illetékes megyei ev. egyházközség és a helyi methodista egyház részvételével. Az ügyvezető bizottság élén Bell Lajos áll, aki a Hudson-megyei evangélikusság főlelkésze.

● A Nőszövetség orsz. közgyűlésén az egyik előadó a nemiség és házasság kérdésében többek között a következőket mondotta: "Ha valamely férj és feleség, akiknek nincs szándékukban egymást megcsalni, sem egymástól elválni, közös meg-

egyezéssel élnek bizonyos csoporton belül annak tagjaival is nemi életet, vajjon megcsalták-e egymást ill. mondhatjuk-e, hogy egymásnak tett házassági hűségüküket megszegték?" . . .

● Az egyház gyógyító szolgálatával foglalkozó Ohio-beli ökumenikus bizottság elnöke Turcsányi Gyula smithvillei lelkész. az Amerikai Evang. Konferencia tagja.

MAGYARORSZÁG

● Mostanában néhány élehangú beszélő és cikk jelent meg az "Evangélikus Élet" c. budapesti hetilapban az egyházi fegyelemnek mind általánosan, mind az egyházi élet számos területén gyakorlatban megnyilvánuló problémáiról.

● A már éveken át stagnáló statisztikai adatokkal szemben nemrégem említést tettek arról, hogy az evangélikusság száma csak 400.000, ami a legutóbbi 20 év alatt sajnos 8.3%-os csökkenést jelent.

● Fancsalon fennállásának 250., Tótkomlóson 225., Monoron temploma felszentelésének 32., Mezőberény II. kerületében Fábry István lelkész helyi szolgálatának 10. évfordulójáról emlékezett meg, Vecsésen Dr. Martin Luther King-ről (!?) elnevezett újjáépült templomát, Erdőtelnén új imaházát szentelte fel, Zalaszentgróton megújított templomát és gyülekezeti házát, Bp.—Deák-téren új orgonáját vette használatba az ev. gyülekezet.

● A pesti ev. egyházmegyében Virágh Gyula pesterzsébeti, a budai egyházmegyében D. Koren Emil budavári lelkész az új esperes. A hajdú—szabolcsi ev. egyházmegyében újabb 6 évre ismét Benkóczy Dániel nyíregyházi lelkészt választották meg esperesnek.

● Meghalt Tóth József tb. esperes, ny. fanciesali, id. Magassy Sándor ny. soproni és Takács Elek ny. ev. lelkész.

● Budavárban D. Koren Emil v. püspök-helyettes és budai esperes, Bp.—Fasorban Szirmai Zoltán az ev. gyülekezet új lelkésze.

● Gabányi Géza, Kalácska Béla, Ribár János, Turcsányi Sándor és Zátonyi János végzett ev. teológusokat szentelték lelkész-szé az illetékes püspökök.

● Az Evangélikus Sajtóosztály kiadásában kántorok használatára korál és egyéb előjátékokat tartalmazva a Koráliskola I második kiadása, valamint a bibliai kommentársorozat újabb köteteként Veöreös Imre: János levelei c. írásmagyarázati könyve jelent meg.

● Legújabbban Hagemann Frigyes, Túry Lajos, Somogyi Sándor és Katona István

188 71 okt
Mrs S Bogád
3437 W 122 St
CLEVELAND OH 44111

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre
Pastor Emeritus: Egyed Aladár
Templom W. 98 & Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St. (44102).

A presbitérium felhívást intézett a gyülekezet tagjaihoz, hogy az adakozás nyári esőkkénese, valamint egyházi épületeink állandóan magas javítási és karbantartási költségei nyomán keletkezett pénztári deficitünket fokozottan áldozatkész adakozással enyhítsék. — Keresztelések: Long Lynn Marie máj. 9-én, Ohmer Lenny James aug. 22-én. Konfirmálás: Déry Beatrice, Déry Gábor, Fodó Darlene, Fodó Joseph, Németh Edit, Tallós Raja és Turk Brigitte május 30-án. — Esketés: Konceak Allen és Hamm Barbara szept. 11-én. Temetés: Zavodnyik Ferenc június 22-én, 49 éves korában. — Az utóbbi hetekben kórházi kezelésben részesültek, vagy otthonukban súlyosabb betegek voltak: Újvári Sándor, Zavodnyik Ferencné, Lenhart Béla, Vajda István, Hornyák Mihály, Őri Gyula, Vajda Janette, Gönczel József, Kemes László és Kemes Lászlóné. Imádkozzunk betegeinkért! — Pótlás: A 35. jubileumi ünnepinkről legutóbb közölt beszámolómból kimaradt, hogy a befejező áldást Kárpai Ferenc, a Szt. Imre rk. egyház plébánosa mondta. — Egyházunk szokásos őszi bazarja november 21-én lesz.

DETROIT

Lelkész: Asbóth Gyula

Templom: 8151 Thaddeus St., lelkeszi hivatal: 8141 Thaddeus St., Detroit MI 48209. Tel.: (313) 841-3077. Istentisztelet minden vasárnap 11-kor magyar, a hó első és utolsó vasárnapján 10-kor angol nyelven.

Gyülekezetünk júliusban új templomlépcsőket építtetett. Oltáregyesületünk bazarja október 10-én van.

CÍMVÁLTOZÁSOK

Mészáros Sándor ev. lelkész új címe: 1977 Bairsford Dr., Columbus, Ohio 43227.

Papp János László ev. lelkész: 9 Colonial Pkwy., Pittsford N. Y. 14534.

Szépalfalusi István ev. lelkész: Capistran-gasse 2/15, A-1060 Wien, Austria.

Szirmai József ev. lelkész: A.A.J. 81043, Capua, Italy.

Terray László ev. lelkész: Morells vei 25, Oslo 4, Norway.

Weisz Jenő ev. lelkész: Dennison Lutheran Parish, Dennison, MN 55018.

SECOND CLASS PUBLICATION.

POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO ERŐS VÁR

BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

r.k. lelkészeket ítélték szabadságvesztésre állítólagos népellenes és a népidemokrácia gyengítésére irányuló cselekményeik miatt.

● Főton az ev. kántorképző intézet 25 éves fennállásáról emlékeztek meg.

AUSZTRIA

● A magyar ev. egyháztanács alapos megfontolás után úgy döntött, hogy a biztosított egyházi jogi keretben az Osztrák Ev. Egyház Magyar Lelkigondozó Szolgálatát a közegyházi anyagi támogatás megszüntével is fenntartja. A lelkigondozó szolgálatot Szépalfalusi István bécsi lelkész vezeti.

● 1970 folyamán 3085 személy, közöttük 1161 magyar kért menedékjogot. Míg az összlétszám 1955 óta a legalacsonyabb, a magyar menedékjogot kérők száma a legmagasabb 1957 után.

NÉMETORSZÁG

● A Külföldön (Európában) Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközösségének az elnöksége szokásos évi ülésén az európai magy. ev. egyházi élet gyakorlati kérdéseivel foglalkozott.

● Az európai magyar ev. és ref. lelkészek teológiai konferenciát tartottak Stuttgartban. Dr. Vajta Vilmos, Gémes István és Terray László voltak az ev. előadók. Remélik, hogy jövőre egy újabb konferencia — Bécsben — r.k. papok részvételével bővíthet ki.

Hírközlő: Bernhardt Béla

NE FÉLJ!

CÍMŰ ÁHÍTATOS KÖNYVÜNK KARÁCSONY ELŐTT MEGJELNIK.

ERŐS VÁR

P. O. Box 02148
CLEVELAND, OH 44102

A NE FÉLJ! című áhítatos könyvet megrendelem.
Mellékelem a könyv árát: \$4.50.

Név:

Utca:

Város: állam: Zip Code:

Kívágandó és beküldendő:

1971. NOVEMBER HÓ

- 1 Kor 2:24-27. — Jób 12:1-5.
- 2 Tim 2:1-5. — Jób 14:1-12.
- Róm 14:4-21. — Jób 31:29-40.
- 1 Kor 9:13-18. — Zsolt 73:1-12.
- Luk 22:31-38. — Zsolt 73:13-20.
- 1 Kor 7:29-31. — Zsolt 73:21-28.

SZTH. U. 22. VAS. — NOV. 7.

Heti ige: Mát 24:13

- Zsid 13:1-9. — Luk 9:57-62.
- Zsid 2:1-4. — Zsolt 75.
- 1 Ján 4:1-6. — Zsolt 76.
- Ján 8:23-36. — Jób 32:1-14.
- Jak 5:7-11. — Jób 33:8-33.
- 2 Tess 2:1-17. — Jób 38:1-3, 22-38.
- Préd 3:1-11. — Jób 40:1-14.

SZTH. U. 23. VAS. — NOV. 14.

Heti ige: 2 Kor 5:10

- 1 Tim 4:4-11. — Mát 10:24-33.
- Ján 5:19-24. — Jób 40:15-41:11.
- 1 Móz 19:15-29. — Jób 42:1-9.
- Luk 13:1-9. — Zsolt 51.
- Ez 14:12-23. — Mát 24:1-8.
- Jel 22:1-7. — Mát 24:9-14.
- 1 Pét 4:1-7. — Mát 24:15-28.

SZTH. U. UT. VAS. — NOV. 21.

Heti ige: Luk 12:35

- Jel 7:9-17. — Luk 12:35-43.
- 2 Tim 4:1-8. — Mát 24:29-31.
- Zsid 12:12-27. — Mát 24:32-41.
- Jel 3:7-13. — Mát 24:42-51.
- Hálaadás ünn. 2 Kor 9:6-15. — Zsolt 103.
- Zsid 10:32-39. — Mát 25:1-13.
- Jel 21:9-14, 18-27. — Mát 25:14-46.

ÁDVENT 1. VAS. — NOV. 28.

Heti ige: Zak 9:9

- Zsid 10:19-25. — Luk 1:68-79.
- 2 Kor 1:18-22. — Ézs 6.
- Kol 1:9-14. — Ézs 1:1-9.